

Begeliedend Memo

Datum: maart 2022.

Fan: Jongfryske Mienskip.

Foar: Provinsjale en Deputearre Steaten fan Fryslân, Fryske Twadde Keamerleden en belutsen organisaasjes mei in grut hert foar Fryslân en it Frysk.

Ûnderwerp: oanbefellings foar it fergrutsjen fan de sichtberens Fryske taal en identiteit.

Nei oanlieding fan:

1. de moasje fan de Twadde Keamerleden Van der Molen en Aukje de Vries fan 9 desimber 2020: 'Fersiket it regear, yn oanfolling op de *Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer* in akkoart te sluten mei de provinsje Fryslân om de sichtberens fan it Frysk en de kommunikaasje yn it Frysk te fersterkjen';
2. it brief fan demisjonêr minister Kajsa Ollongren fan Ynlânske Saken oan de Twadde Keamer op 23 maart 2021 om mei de provinsje in oanfoljend bestjoersakkoart te sluten om de sichtberens fan de Fryske taal te fergrutsjen. It akkoart jildt as oanhingsel fan de besteande *Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer 2019-2023*. Oer de krekte ôfspraken fan it oanfoljende bestjoersakkoart sil de minister noch yn oerlis mei it provinsjebestjoer.

Op basis fan boppesteande komt de *Jongfryske Mienskip* mei in tal oanrekommandaasjes. Net rjochte op geveltsje-frysk, mar in boekje mei foarútstribjende ideeën, progressive winsken en oanbefellings foar hjoed-de-dei en de kommende 10 jier. Dat moat dochs mooglik wêze?

Wy tinke mei ús oanrekommandaasjes in bydrage te leverjen dy't oan de winsken fan de moasje foldogge.
Meie wy op jimme rekkenje?

Mei freonlike groetnis,

Jongfryske Mienskip
Skr. Wolter Jetten

It boekje wurdt mei ûndertekene troch;

'Stichting European Language Rights' Amsterdam
Skr. Gabor Landman

Omtearline

Begeleidend Memo

Datum: maart 2022.

Van: Jongfryske Mienskip

Aan: Provinciale en Gedeputeerde Staten van Fryslân, Friese Tweede Kamerleden en betrokken organisaties met een groot hart voor Fryslân en het Fries.

Betreft: aanbevelingen m.b.t. het vergroten van de zichtbaarheid Friese taal en identiteit

Naar aanleiding van:

1. de motie van de Tweede Kamerleden Van der Molen en Aukje de Vries op 9 december 2020. 'Verzoekt de regering, in aanvulling op de *Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer* een akkoord te sluiten met de provincie Fryslân om de zichtbaarheid van het Fries en de communicatie in het Fries te versterken';
2. de brief van demissionair minister Kajsa Ollongren van Binnenlandse Zaken aan de Tweede Kamer op 23 maart 2021 om met de provincie een aanvullend bestuursakkoord te sluiten om de zichtbaarheid van de Friese taal te vergroten. Het akkoord geldt als aanhangsel van de bestaande *Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer 2019-2023*. Over de exacte afspraken van het aanvullende bestuursakkoord zal de minister nog in overleg treden met het provinciebestuur.

Op basis van bovenstaande komt de *Jongfryske Mienskip* met een aantal aanbevelingen. Het boekje is niet van nostalgisch-symbolische aard, maar staat boordevol vooruitstrevende ideeën, progressieve wensen en aanbevelingen voor nu en de komende 10 jaar. Dit moet toch mogelijk zijn.

Wij denken met onze suggesties een bijdrage te leveren die aan de wensen van de motie voldoen.
Mogen wij op jullie rekenen?

Met vriendelijke groeten,

Jongfryske Mienskip
Secr. Wolter Jetten

Het boekje wordt medeondertekend door:

'Stichting European Language Rights' Amsterdam
Secr. Gabor Landman

Onderwerp Friese nationaliteit
Referentie Stand van zaken meldingen Fries
12 november 2021

kenniscentrum
discriminatie
en diversiteit

 De Gedeputeerde Staten Provincie Fryslân
T.a.v. mevrouw S. Poepjes
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Eewal 56
8911 GT Leeuwarden
t 058 215 77 71
e info@tumba.nl
i tumba.nl

Geachte mevrouw Poepjes,

Naar aanleiding van het verzoek van de Jong Fryske Mienskip over het belang van de vermelding van de Friese Nationaliteit in de officiële documenten, schrijf ik u deze brief.

Tûmba is het Friese Anti-discriminatie voorziening en voert de wettelijke taak (WGA) uit voor alle Friese gemeenten. Een van de taken is het registreren en monitoren van de discriminatie ervaringen van de Friese burgers. Tûmba ondersteunt de melders in hun eventuele procedures en licht voor over de wet- en regelgeving. Het verzoek van de Jong Fryske Mienskip kunnen wij deels uitvoeren. Tûmba heeft niet de expertise en de taak te adviseren in zulke grote vraagstukken. Wel kunnen wij u voorzien van de informatie waarover wij beschikken en dat zijn de ervaringen van de meldingen die bij ons gedaan zijn.

Een van de discriminatiegronden waarop mensen in Fryslân zich gediscrimineerd voelen, is de Friese taal of het Fries zijn. Deze meldingen laten jarenlang een constante lijn zien in het aantal meldingen.

Hoewel de Friese taal officiële status van de tweede rijkstaal heeft, ervaren de melders dat niet altijd zo. Ze geven veelal aan zich niet gelijkwaardig te voelen omdat ze Fries(-talig) zijn. In 2009 heeft Tûmba namens een melder een zaak (2009-111) gevoerd bij het College voor de Rechten van de Mens (toen Commissie Gelijke Behandeling). Hoewel het oordeel was dat er geen verboden onderscheid werd gepleegd door het verbod op het gebruik van de Friese taal is het ons gelukt in de jurisprudentie te krijgen dat onderscheid maken op basis van Friese taal gelijk staat aan onderscheid maken op basis van ras. De argumentatie was destijds dat de enige uiting van de Friese identiteit het gebruik van de Friese taal is. Dat is door het College gehonoreerd en later is deze redenering doorgezet in de uitspraken. Deze uitspraak zou u eventueel kunnen helpen in de verdere stappen of argumentatie richting het rijk.

Ik hoop u met deze brief genoeg informatie te hebben verschaft vanuit de anti-discriminatie voorziening. Indien u nog vragen heeft, staan wij voor u klaar.

Met vriendelijke groet,

Mirka Antolović
Directeur

NL66 TRIO 0197 8012 50
BTW NL005542224B01
KvK 41001568

Meldpunt Discriminatie
t 06 16 68 82 79
of via de website

